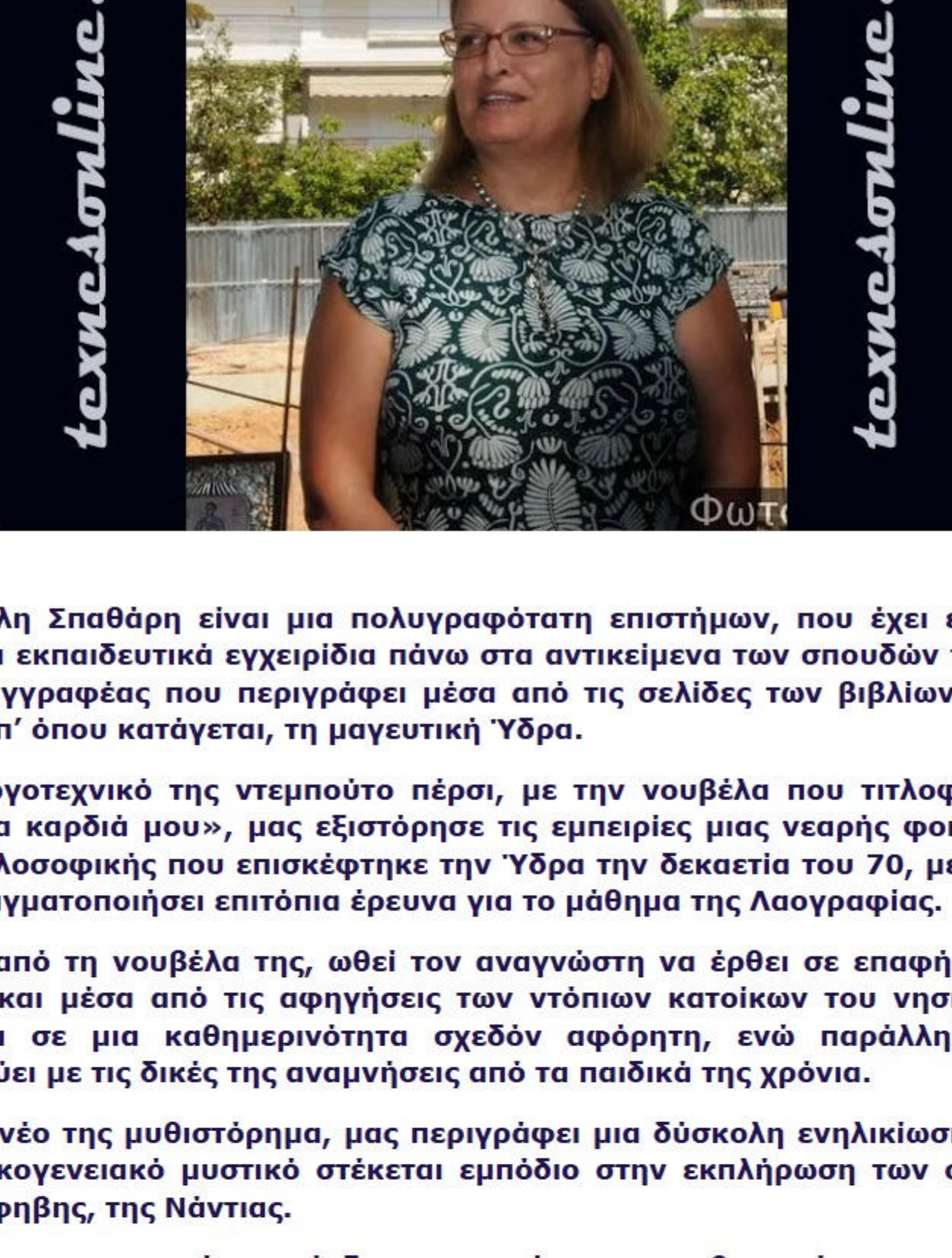

Νέλλη Σπαθάρη: "Το μόνο «σχεδίο» μου είναι οι ασίγηστες σκέψεις μου. Αυτές καταγράφω"

Texesonline.gr - Απριλίου 01, 2021

Η Νέλλη Σπαθάρη είναι μια λογογράφου επιστήμων, που έχει εκδώσει αρκετά εκπαιδευτικά εγχειρίδια πάνω στα αντικείμενα των σπουδών της, και μια συγγραφέας που περιγράφει μέσα από τις σελίδες των βιβλίων της το νησί απ' όπου κατάγεται, τη μαγευτική Ύδρα.

Στο λογοτεχνικό της ντεμπούτο πέσει, με την νουβέλα που τιτλοφορείται «Στάκα καρδιά μου», μια εξιστόρηση τις εμπειρίες μιας νεαρής φοιτήτριας της φιλοσοφικής που επισκέφτηκε την Ύδρα την δεκαετία του 70, με σκοπό να πραγματοποιήσει επιτόπια έρευνα για το μάθημα της Λαογραφίας.

Μέσα από τη νουβέλα της φησι, ωθεί τον αναγνώστη να έρθει σε επαφή με την Ύδρα και μέσα από τις αφηγήσεις των ντόπιων κατοίκων του νησιού μας βυθίζεται σε μια καθημερινότητα σχεδόν αφόρητη, ενώ παράλληλα μας ταξιδεύει με τις δικές της αναμνήσεις από τα παιδικά της χρόνια.

Με το νέο της μυθιστόρημα, μας περιγράφει μια δύσκολη ενηλικίωση, όπου ένα οικογενειακό μυστικό στέκεται εμπόδιο στην εκπλήρωση των ονείρων μιας έφηβης, της Νάντιας.

Σήμερα, με αφορμή την έκδοση του νέου της μυθιστορήματος με τίτλο «Amor Fati» από τις εκδόσεις «Ελκυστής», την φιλοξενούμε στις Τέχνες με σκοπό να τη γνωρίσουμε καλύτερα.

Ας δούμε τι μοιράστηκε μαζί μας...

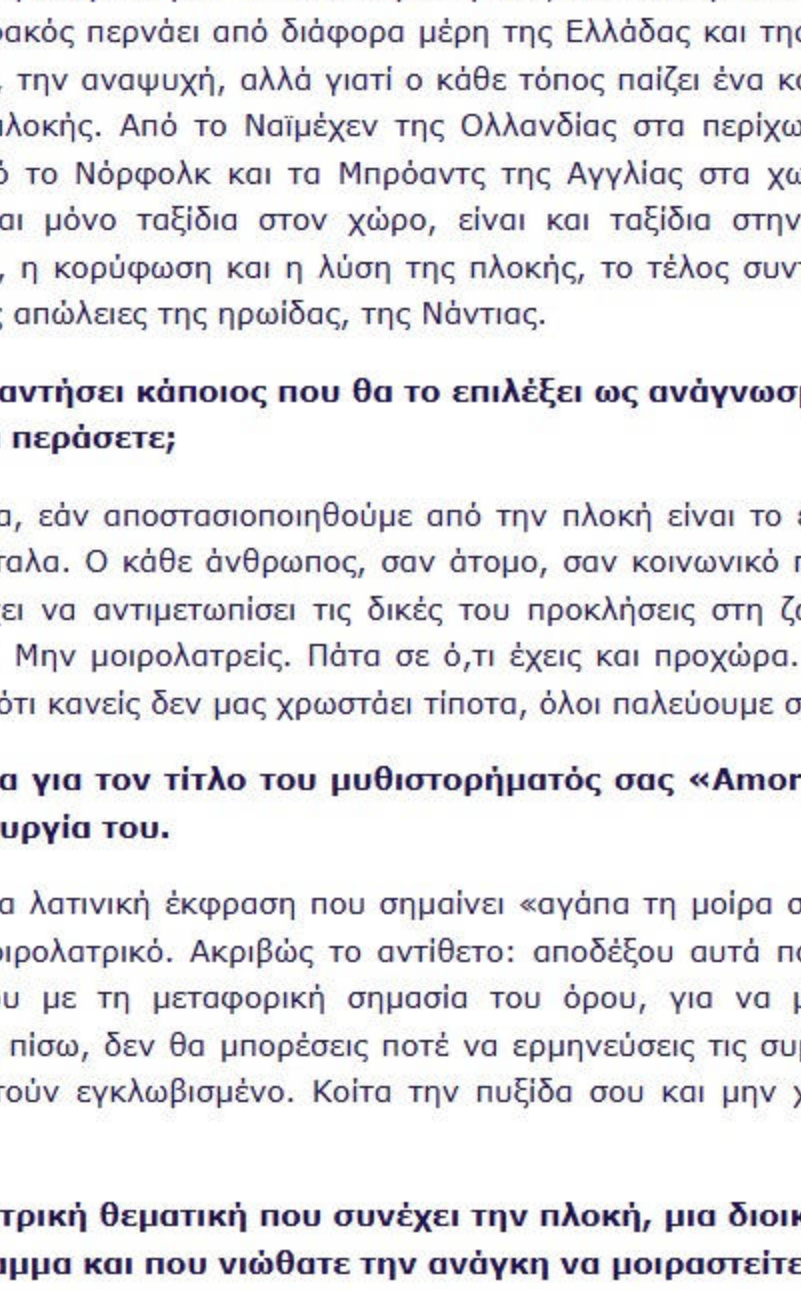
Συνέντευξη στον Κωνσταντίνο Λίχνο

«Είμαι η Νάντια και είμαι καλά»

Αγαπητή κ. Σπαθάρη, ξεκινώντας θα θέλαμε να μας πείτε πώς αποδοθήκατε στην περιπέτεια της συγγραφής και πώς γεννήθηκε η ιδέα για την εκπόνηση του νέου σας μυθιστορήματος «Amor Fati»;

Η συγγραφή δεν είναι κάτι νέο για μένα. Η στροφή προς τη λογοτεχνία είναι κάτι νέο. Έχω πλήθος βιβλίων στο βιογραφικό μου, τα οποία ωστόσο αποτελούν είτε το απόσταγμα των επιστημονικών μου ερευνών, είτε των εκπαιδευτικών μου δραστηριοτήτων. Ενδεικτικά αναφέρω την έρευνά μου «Ιστορική και κοινωνική Λαογραφία ανατολικής Θράκης» (εκδ. Α.Α.-Λιβάνη, 1997), η οποία βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών στην πανηγυρική συνεδρία του Δεκεμβρίου του 1994. Και δεν είναι το μόνο που βραβεύομαι. Δεν αναφέρω με σε περισσότερες συγγραφικές μου δραστηριότητες στον χώρο αυτό γιατί μπορώ να τις δείτε στο βιογραφικό μου σημείωμα. Θα μιλήσω για τη στροφή μου στη λογοτεχνία. Διαβάζω λογοτεχνία μανιածώς, ιδιαίτερα γαλλική (είμαι πτυχιούχος και τις γαλλικής φιλολογίας) και αγγλοσαξονική. Χρόνια τώρα κρατούσα σημειώσεις με τις σκέψεις μου, έγγραφα διηγήματα, υποτιθέμενα κεφάλαια μου μυθιστορημάτων, ακόμη και παραμύθια που μένουν στο συρτάρι μου. Όμως, όσο προχωρούα και ωριμάζω με κατατρώχουν σκέψεις πάνω στις σχέσεις των ανθρώπων, πάνω στην πολυπλοκότητα των κοινωνικών εκφάνσεων και την έκληξη της για μας προκαλούν κάθε φορά οι ιστορικές συγκυρίες.

Αυτό με έκανε να βγω από τα αρχεία και τις βιβλιοθήκες - χώρους στους οποίους πέρασα μεγάλο μέρος του συγγραφικού μου χρόνου - και να προσπαθήσω να αφουγκραστώ τον ενδότερο εαυτό μου. Όσο προχωρούα ο χρόνος και ο άνθρωπος γίνεται πιο πλούσιος σε εμπειρίες, τόσο πολλαπλασιάζονται τα ερωτήματα της ζωής και οι απώλειες. Και με τον όρο απώλειες, δεν εννοώ μόνο την απώλεια αγαπημένων προσώπων. Και τόσο φουντώνουν οι σκέψεις, τα ερωτήματα, οι αμφιβολίες. Φεύγει η βεβαιότητα της νεότητας. Νομίζω πως από τότε σημαίνει ωριμότητα. Όχι η βεβαιότητα που υποτίθεται πως αποκτάμε με την πάροδο του χρόνου, αλλά αντίθετα η αμφιβολία και η αμφιβρίτηση. Και αυτός είναι ο πιο γόνιμος χώρος για τη λογοτεχνία. Γιατί λογοτεχνία δεν είναι η συγγραφή μιας «πιασάρικης» πλοκής. Λογοτεχνία είναι η κατάδυση στα ερωτήματα που κατατρώχουν τους ανθρώπους. Και νιώθω πως έφτασα σε αυτό ακριβώς το στάδιο της ζωής μου. Το στάδιο των σάσιων ερωτημάτων, των πολλών αποχρώσεων της αλήθειας. Και έκλεισα τις πόρτες στα αρχεία και στις βιβλιοθήκες και άνοιξα τις πόρτες της ψυχής μου. Μόνο που οι εσωτερικές μου αναζητήσεις πιστεύω πως γίνονται πιο γόνιμες ακριβώς λόγω της πρότερης θητείας μου στους πνευματικούς αυτούς χώρους.

Πώς θα περιγράφατε εν συντομία το μυθιστόρημά σας; Να υποθέσουμε ότι η ιστορία του διαδραματίζεται και πάλι στην Ύδρα;

Δεν θα μπορούσε να λείπει και η Ύδρα από το μυθιστόρημά μου, αλλά δεν είναι ούτε ένα βιβλίο για την Ύδρα, όπως είναι η νουβέλα μου «Στάκα καρδιά μου», ούτε ένα μυθιστόρημα που διαδραματίζεται μόνο στην Ύδρα. Ο φάκος περνάει μέρη της Ελλάδας και της Ευρώπης, όχι απλά για το ταξίδι, την απόλαυση, την αναψυχή, αλλά γιατί ο κάθε τίποτα παίξει ένα κομβικό ρόλο στην εξέλιξη ή στις ανατροπές της πλοκής. Από το Ναιμέχεν της Ολλανδίας στα περίχωρα του Παρισιού. Από την Ύδρα στη Σίφνο. Από το Νόρφολκ και τη Μπράντς της Αγγλίας στα χωριά της βόρειο-ανατολικής Γαλλίας. Και δεν είναι μόνο ταξίδια στον χώρο, είναι και ταξίδια στην τέχνη, στη μουσική, στη λογοτεχνία. Αλλά να, η κορύφωση και η λύση της πλοκής, το τέλος συντελείται στην Ύδρα, γιατί η Ύδρα είναι μια από τις απώλειες της ηρωίδας, της Νάντιας.

Τι πρόκειται να συναντήσει κάποιος που θα το επιλέξει ως ανάγνωσμα; Ποιο είναι το μήνυμά που εσείς θέλετε να περάσετε;

Το γενικότερο μήνυμά, δεν αποστασιοποιούμαι από την πλοκή είναι το εξής: Ποτέ η ζωή δεν ήταν ιστορική συγκυρία με ροδοπέταλα. Ο κάθε άνθρωπος, σαν άτομο, σαν κοινωνικό πλάσμα, σαν γενιά, σαν ιστορική συγκυρία έχει να αντιμετωπίσει τις δικές του προκλήσεις στη ζωή. Η ζωή είναι μια σένα πάλη. Μην κοιτάζετε. Μην μοιραλάτε. Πάστε σε ό,τι παύει και προχώρα. Μόνο παίρνοντας μια ολόκληρη ζωή να καταλάβουμε ότι κανείς δεν μας κρατάει πίσω, όλοι παλεύουμε σε έναν δύσκολο κόσμο.

Πείτε μας λίγα λόγια για τον τίτλο του μυθιστορημάτος σας «Amor Fati» και την έμπνευσή πίσω από την δημιουργία του.

Amor fati αποτελεί μια λατινική έκφραση που σημαίνει «αγάπη τη μοίρα σου». Αλλά το μυθιστόρημα δεν είναι καθόλου μοιραλιστικό. Ακριβώς το αντίθετο: αποδέχομαι αυτό που σου συμβαίνουν, αγάπη δηλαδή τη μοίρα σου με τη μεταφορική σημασία του όρου, για να μπορέσεις να προχωρήσεις μπροστά. Όσο κοιτάς πίσω, δεν θα μπορέσεις ποτέ να ερμηνεύσεις τις συμπεριφορές των ανθρώπων και αυτές θα σε κρατούν εγκλωβισμένο. Κοίτα την νυξίδα σου και μην χάσεις τον προσανατολισμό σου.

Υπάρχει κάποια κεντρική θεματική που συνεχίζει την πλοκή, μια δικούσας ιδέα που διατρέχει συνολικά το σύγγραμμά και που νιώθεις την ανάγκη να μοιραστείτε οποσδήποτε;

Ο τίτλος του μυθιστορημάτος μου Amor fati, όπως προείπα, σημαίνει «να αποδέχεται το που σου συμβαίνει». Το μυθιστόρημα δεν είναι καθόλου μοιραλιστικό. Ακριβώς το αντίθετο: πάστα σε αυτό που έχεις -αποδέχου το δηλαδή- μην κλαίγεται και προχώρα μπροστά.

Θέλω να στείλω το μήνυμά της συμπόνοιας που είναι διαφορετικό από εκείνο της συγχώρεσης. Η πλοκή που διερευνά το προσωπικό κίνητρο του κάθε μέλους της οικογένειας της επαναστατημένης έφηβου Νάντιας, οδηγεί στη συμπόνοια προς τη μάνα για όσα ένωσε και όσα έκανε, αλλά όχι στη συχώρεση, γιατί τα αποτελέσματά των πράξεών της το εισηγείζον στην πορεία που πήρε η κόρη εφ' όρου ζωής. Αυτό όμως δεν την εμποδίζει να αναπτύξει το πλάσμα της ενσυναίσθησης.

Ήθελα να μοιραστώ τις σκέψεις μου με όσους και όσες ενδιαφέρονται να αναλύσουν τις ανθρώπινες σχέσεις, ιδιαίτερα τις σχέσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας και δεν αναφέρω απλά και μόνο στην ερωτική σχέση ενός ζευγαριού. Στις οικογένειες υπάρχουν κρυμμένα μυστικά και κρυφά κίνητρα που υπαγορεύουν συμπεριφορές που μας παίρνει μια ολόκληρη ζωή να ημνεύσουμε, αν και πάντα θα παραμένουν σκοτεινές πτυχές τους.

Τέλος, ήθελα να μοιραστώ και τα ταξίδια, όπου όμως, πέρα από την ομορφιά της φύσης και του τόπου γενικότερα, υπάρχει το αποτύπωμα του ανθρώπου και οι μνήμες.

Υπάρχουν αυτοαναφορικά στοιχεία στο νέο σας μυθιστόρημα, όπως και στο προηγούμενο «Στάκα καρδιά μου»;

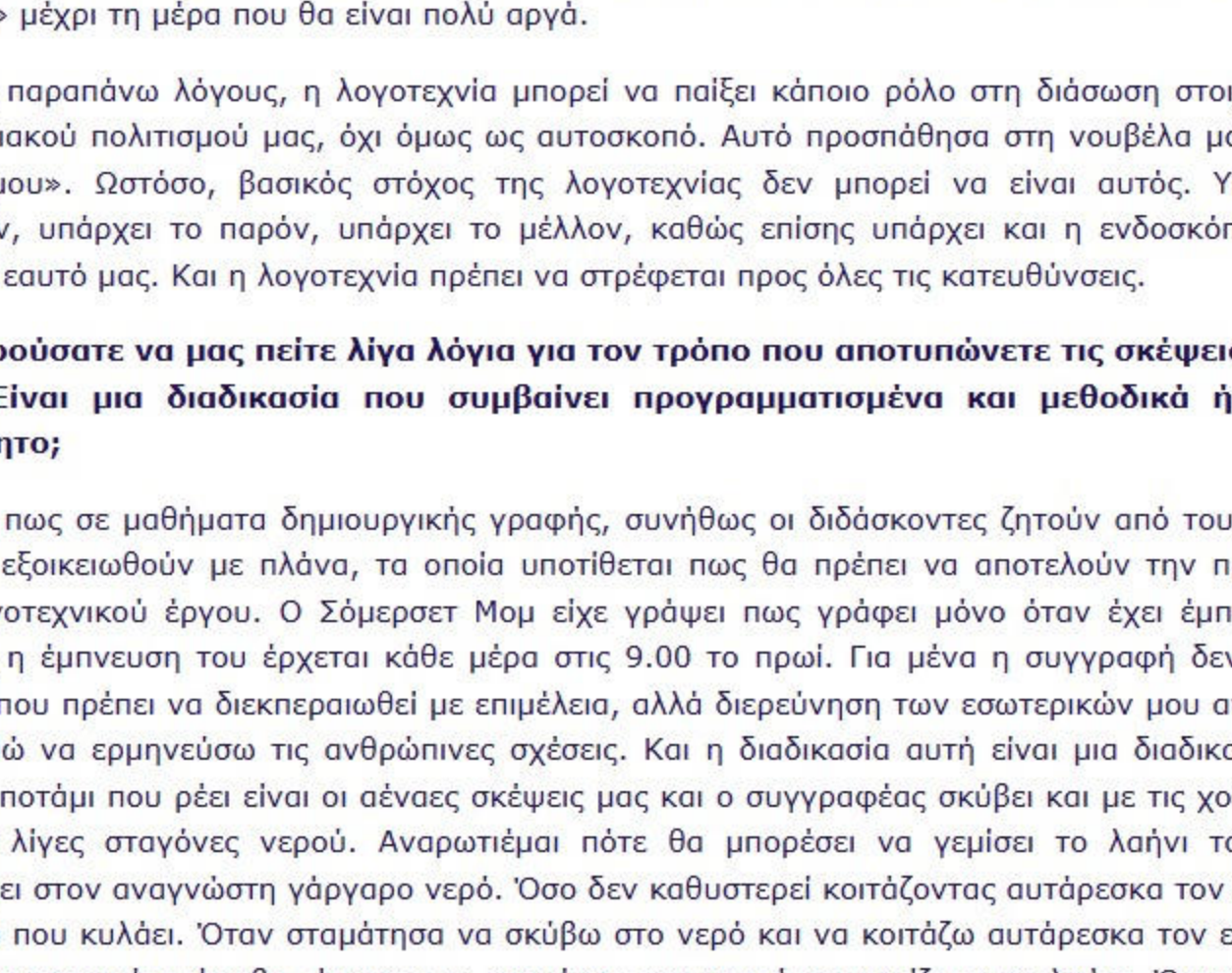
Ναι, υπάρχουν αυτοαναφορικά στοιχεία, αλλά τελείως διαφορετικής υφής σε σχέση με εκείνα της νουβέλας μου «Στάκα καρδιά μου». Για να είμαι ειλικρινής, εάν ο όρος «περιγραφή» που είχε προτείνει ο Θεσσαλονικιός συγγραφέας Γιάννης Ιωάννου είχε καθιερωθεί στη λογοτεχνική ορολογία, θα χαρακτηρίζα περιγραφή της νουβέλας μου. Δεν πρωταγωνιστεί η πλοκή, αλλά η ματιά της αφηγήτριας, η οποία ακολουθεί τα τεκταινόμενα και τα ενδύει με τις σκέψεις της.

Στο μυθιστόρημά μου, οι αφηγηματικές τεχνικές που χρησιμοποιώ είναι διαφορετικές. Και πράγματι, υπάρχουν αυτοαναφορικά στοιχεία, καθώς η επαναστατημένη έφηβη Νάντια, ουσιαστικά είμαι εγώ. Είμαι γνήσιος που όλη την ελευθερία που μου δίνει το λογοτεχνικό σύμμετρο. Με κάνω ό,τι θέλω και πέρα από όσες επιθυμίες θέλω στον εαυτό μου να τις αντιμετωπίσει. Ο βασικός πυρήνας του μυθιστορήματος βέρτα από το κοινωνικό-πολιτιστικό πλαίσιο είναι η δύσκολη συγκοινωνική σχέση μόνος-κόρης. Και είχα μια πολύ δύσκολη σχέση με τη μητέρα μου που ακόμα προσπαθώ να ερμηνεύσω.

Όπου η Νάντια μου έχτισε ένα alter του, όπου Τίνα, την συμπαθή της Νάντιας, η οποία πετυχαίνει όπου θέλει να φτάσει αποτυγχάνει. Είναι ο αναστροφός εαυτός της Νάντιας.

Να περιμένουμε να βρούμε λογογραφικά στοιχεία του νησιού της Ύδρας, όπως και στο προηγούμενο έργο σας;

Υπάρχουν κάποια λογογραφικά στοιχεία- ελάχιστα- αλλά πλήρως ενσωματωμένα στην πλοκή, π.χ. όταν η Νάντια μιλάει στον συντοφικό της για τον παππού της και τις αφηγήσεις του. Όμως, όχι, δεν υπήρχε τέτοια πρόθεση στο μυθιστόρημά μου. Άλλωστε, η Ύδρα δεν είναι ο πρωταγωνιστικός χώρος, αλλά ο καταληκτικός. Θα βρείτε περισσότερα στοιχεία σχετικά με τη σύγχρονη με την εποχή της ηρωίδας Ύδρα (δεκαετία του '70), την περιβόητη ντισκοτέκ Κόβος στην οποία χόρευε, τον Λέοναρντ Κοέν που έπαιζε στην ταβέρνα του Ντούσκου με την κιθάρα του... Και φυσικά τις μνήμες που αφορούν στις ανθρώπινες σχέσεις στο χώρο του νησιού-μνήμες που πρέπει να μας δώσει με τον τρόπο που αφορούν στις, ώστε να έχεις τη δύναμη να αφήσεις πίσω σου. Μια τελική και συγκινητική μνήμη, μια φωτογραφία ενός μικρού κοριτσιού με κόκκινο σορτς που ακουμπάει πάνω σε ένα σαμάρι τοίχου παίζοντας «ακούνητο, αμίλητο, αγέλαστο στρατιωτάκι» αποτελεί την αφορμή στο να παίξει η τελική πράξη αποδοχής από τη μεριά της Νάντιας της απώλειας της σύνδεσής της με το νησί.

Τα προηγούμενα έργα σας, «Μια καλοκαιρινή παρτίδα σκάκι» (Διήγημα) και «Στάκα καρδιά μου», έχουν βραβευτεί από τον Όμιλο της UNESCO. Τι σήμανε αυτό για εσάς και πώς επηρέασε την προσέγγισή σας για τα επόμενα έργα σας;

Πράγματι, πρώτα το Όμιλό μου Διήγημα «Μια καλοκαιρινή παρτίδα σκάκι ή άλλη μια» ήταν αυτό που βραβεύτηκε από τον Όμιλο UNESCO Θεσσαλονίκης, Λόγου και Επιστήμης Ελλάδος. Αναφέρω σε μια παρτίδα σκάκι μεταξύ δύο νεαρών φίλων του καλοκαιριού, την οποία οργανώνει ο παππούς του ενός στα ασπράδαμνα πελάκια του ταρατσάκι του οποίου του στην Ύδρα με πόνια σκαλιμένα από τον ίδιο σε μέγεθος μικρού παιδιού. Αυτή η παρτίδα θα εξελιχθεί σε ένα παιχνίδι αυτογνωσίας για τα παιδιά. Αλλά θα ακολουθήσει και μια δεύτερη παρτίδα, ακόμα πιο σημαντική.

Ακολουθήσει, την επόμενη χρονιά η βραβείωση της νουβέλας μου «Στάκα καρδιά μου», η οποία φιλοδοξεί να αποδοθεί από τον Όμιλο UNESCO Θεσσαλονίκης και την επιτροπή της προηγούμενης εκδόσεως. Αυτό προσάφησε στην ορολογία μου «Στάκα καρδιά μου». Προσπαθώ να ερμηνεύσω τις ανθρώπινες σχέσεις. Και η διαδικασία αυτή είναι μια διαδικασία ζωής. Δεν είναι ο χρόνος που μελετάει προς το παρελθόν και τον παρόντα, αλλά ουσιαστικά προς το παρελθόν, ο Διαφωτισμός πίστευε στο μέλλον, ο Ρομαντισμός στην «ψυχή του λαού». Ο Γάλλος, ο διαμορφωτής του Διαφωτισμού, δεν αποδέχονταν τη Λαογραφία και δεν υπήρχαν λογογραφικές σπουδές στα πανεπιστήμια τους. Έχουν την Εθνομολογία που μελετούσε τους λαούς των αποικιών που βρίσκονταν σε προηγούμενα πολιτισμικά εξελικτικά στάδια. Αντίθετα οι Άγγλοι, είναι κατεχόννη θισάστες της παράδοσης.

Τι θέλω να πω; Σήμερα, είναι δύσκολο να προσδιορίσουμε και η κοινωνία μας έχει ως πρότυπο το παρελθόν ή το παρόν; Εξαρτάται από τον άνθρωπο. Μάλλον κρίσιμη κατάσταση, σε μια κατάσταση τραγικού διχασμού και σύγχυσης. Αν αποδεχθούμε την άποψη του Γάλλου εθνομολόγου André Leroi-Gourhan πως «η κοινωνία, η πρόοδος εξαρτάται τους πολιτισμούς και μάλιστα χωρίζεται να χύσει το αίμα των ανθρώπων», θα έλεγα πως είναι πιο αναγκαίο από ποτέ να μελετήσουμε και κυρίως να ασυγκρατούμε τον παραδοσιακό πολιτισμό μας. Γιατί αλλιώς θα νιώσουμε σαν το παιδί που θεωρούσε ότι είχε πάντα το χρόνο μπροστά του να στον πατέρα του «αφηγήσει, τι έζησες στη ζωή σου» μέχρι τη μέρα που θα είναι πολύ αργά.

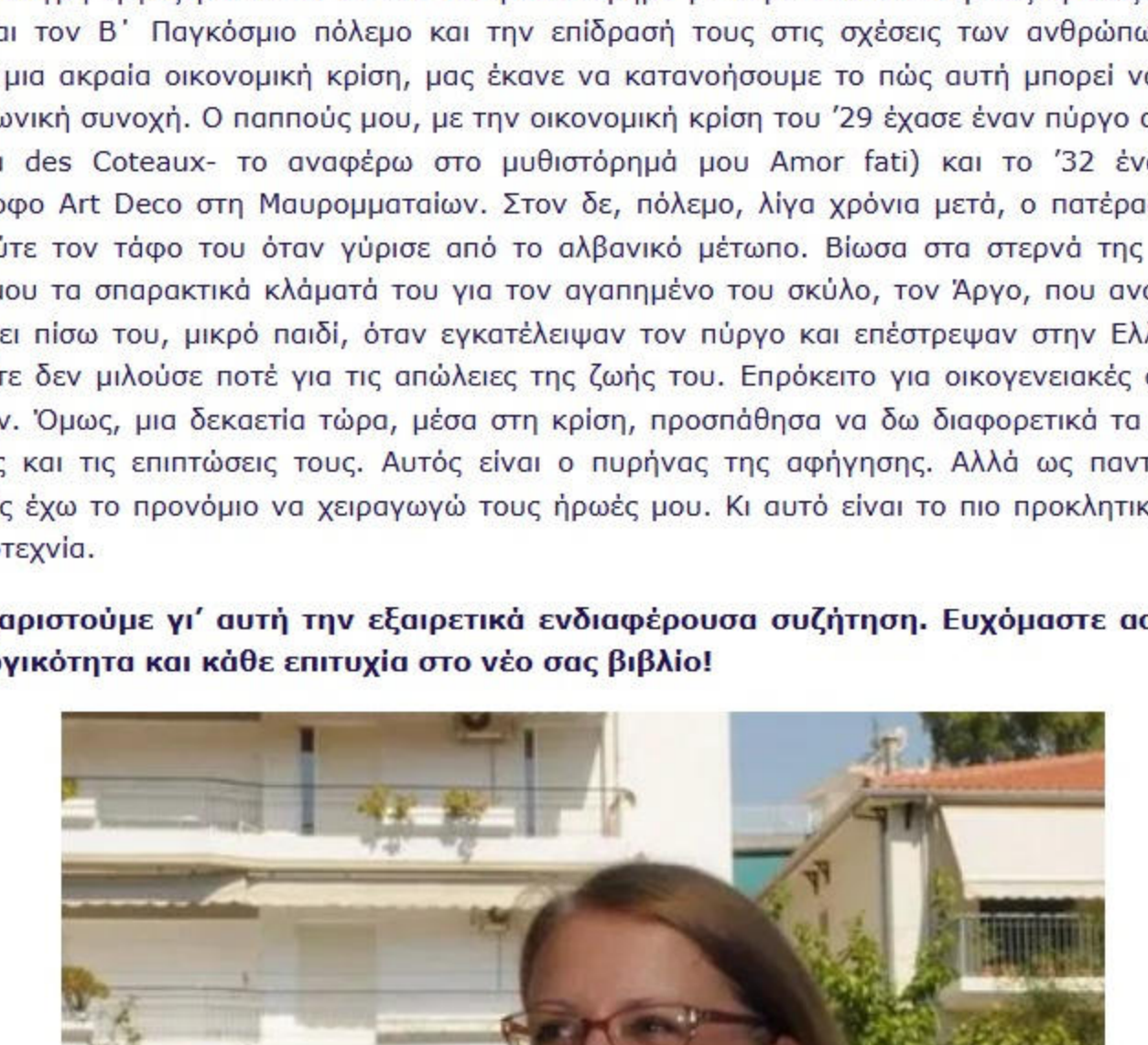
Για τους παραπάνω λόγους, η λογοτεχνία μπορεί να παίξει κάποιο ρόλο στη διάσωση στοιχείων του παραδοσιακού πολιτισμού μας, όχι όμως αυτοσκοπό. Αυτό προσάφησε στην ορολογία μου «Στάκα καρδιά μου». Ωστόσο, βασικός στόχος της λογοτεχνίας δεν μπορεί να είναι αυτός. Υπάρχει το παρελθόν, υπάρχει το παρόν, υπάρχει το μέλλον, καθώς επίσης υπάρχει και η ενδοσκόπηση στον εσώτερο εαυτό μας. Και η λογοτεχνία μπορεί να στρέφεται προς όλες τις κατευθύνσεις.

Θα μπορούσατε να μας πείτε λίγα λόγια για τον τρόπο που αποτιμώσατε τις σκέψεις σας στο χαρτί; Είναι μια διαδικασία που συμβαίνει προγραμματισμένα και μεθοδικά ή κάτι το αυθόρμητο;

Γνωρίζω πως σε μαθήματα δημιουργικής γραφής, συνήθως οι διδασκόντες ζητούν από τους μαθητές να ερευνώ τους ήρωές μου, να την οποία υποτίθεται πως θα πρέπει να απαντήσουν στην προεργασία τους χειραγωγών έργου. Ο Σάμμερσετ Μορ είναι πώς γράφει μόνο όταν έχει έμπνευση και ευτυχώς η έμπνευσή του έρχεται κάθε μέρα στις 9.00 το πρωί. Για μένα η συγγραφή δεν αποτελεί εργασία που πρέπει να διεκπεραιωθεί με επιμέλεια, αλλά διερευνώ την εσωτερική μου ανιστοχία. Προσπαθώ να ερμηνεύσω τις ανθρώπινες σχέσεις. Και η διαδικασία αυτή είναι μια διαδικασία ζωής. Δεν είναι ποτέ που ρέει είναι οι αέναες σκέψεις και οι συγγραφές αυτές και με τις χούφτες τους ξεκλέβει λίγες σταγόνες νερού. Αναρωτιέμαι πότε θα μπορέσει να γεμίσει το λαήνι του και να προσφέρει στον αναγνώστη γάργαρο νερό. Όσο δεν καταστρέψει τον κορμό του ανθρώπου τον εαυτό του στο νερό που κλαίει. Όταν σταμάτησα να σκέφτομαι να κοιτάζω αυτόρεσκα τον εαυτό μου, έφτασα σε μια επαναστατημένη έφηβη, άρχισα οι σταγόνες του νερού να γεμίζουν το λαήνι. Όμως το λαήνι ξεχειλίζει όταν έφυγε από τη ζωή η μητέρα μου με έναν τραγικό μακροδουρο τρόπο.

Αρνούμαι λοιπόν να αποδοκιμάσω γραμμικά και οργανωμένα, γιατί θεωρώ πως αυτός ο τρόπος καταστρέφει ό,τι ηγαίο μπορεί να αναβλύσει από μια αφήγηση. Ενόσω γράφω, έχω την αυταπάτη πως χειραγωγώ τους ήρωές μου, όμως, όμως, δεν σας κρύβω πως συχνά τους έχω χειραγωγού. Με οδηγούν στα επόμενα βήματα. Σε κάθε πράξη υπάρχει δράση και αντίδραση. Εάν συντηρίζεις να προκαθορίζεις τη δράση, πώς γνωρίζεις ποια αντίδραση θα προκαλέσει αυτή στους ήρωές σου, η οποία θα τροφοδοτήσει ένα νέο κύκλο δράσης-αντίδρασης; Γιατί οι ήρωές σου, αν και τους θεωρείς υποχείριά σου, έχουν οι αυτοί ζωή.

Το μόνο «σχεδίο» μου είναι οι ασίγηστες σκέψεις μου. Αυτές καταγράφω. Και συχνά είναι χαστικές. Και αυτό μου αρέσει. Γιατί το χόος είναι απύθεμπο, από εκεί μπορεί να αντιλήσεις ιδέες χωρίς ρόλο. Δεν είναι γράφω το ένα βιβλίο μετά το άλλο. Στο μυαλό μου και στις σημειώσεις μου κύλουν παράλληλα βιβλία, διηγήματα, παραμύθια, μπλεκονται και ξεναχωρίζουν, το ένα τροφοδοτεί το άλλο, και μόνο κάποια στιγμή ένα απ' όλα έρχεται στο προσκήνιο, γίνεται ο πρωταγωνιστής, ωριμάζει και ολοκληρώνεται.

Υπήρχαν κάποιοι συγγραφείς που αποτέλεσαν πρότυπο για εσάς; Ξεχωρίζετε ως αγαπημένο κάποιο συγκεκριμένο λογοτεχνικό είδος;

Κορυφαίοι για μένα συγγραφείς είναι ο Μαρσέλ Προυστ στο έργο ζωής του «Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο». Και δεν θα μπορούσε να μην είναι, αφού κι αυτός, όπως και Ενώ, προσάθει να ξεαναβιάσει το βιβλίο της ζωής της στην ωριμότητά του, και τους δύο όλα ανοίγονται σε πιο υποψιασμένες προσεγγίσεις.

Επιπλέον, έχω ιδιαίτερη προτίμηση στην αγγλοσαξονική λογοτεχνία με κοινωνικο-ψυχολογικό υπόβαθρο. Ενδεικτικά, έχω διαβάσει όλο τον Φίλιπ Ροθ και τον Ταν ΜακΓιόουαν, τον Τζόνιαν Κόου, τον Πωλ Όστερ, τον Τζούλιαν Μπαρνς, τον Λόρενς Στάρρελ, αλλά και τον Τζον Φόουλς και τον Καρόλο Ισγκούρο, έτσι όπως κεντάει με κάθε λεπτομέρεια τα κείμενά του. Και ο Ναμπόκοφ αγαπημένος μου, και όχι μόνο για τη Λολίτα. Και η Άλι Σμιθ για το ιδιόμορφο γράμματός της.

Τι θα συμβουλευάτε έναν νέο δημιουργό που σπαχίζει να πραγματοποιήσει τα πρώτα του βήματα στο χώρο της λογοτεχνίας;

Δεν πιστεύω σε συγκεκριμένες συνταγές επιτυχίας. Θα τον προέτρεπα ωστόσο να διαβάζει μέχρι τελικής πτώσης και μην σταματάει. Θα έρθει η ώρα που θα ξεδιαλέξει τις σκέψεις και θα θα πει «αυτές είναι, ωρίμασαν».

Τι να περιμένουμε από εσάς στο εγγύς μέλλον; Έχετε κάποια συγγραφικά σχέδια που μπορείτε να μοιραστείτε μαζί μας;

Αυτή τη στιγμή εργάζομαι πάνω σε ένα νέο μυθιστόρημα με θέμα δύο οικονομικές κρίσεις (1929 και 1932) και τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο και την επίδρασή τους στις σχέσεις των ανθρώπων. Το ότι βίωσαμε μια ακραία οικονομική κρίση, μας έκανε να κατανοήσουμε το πώς αυτή μπορεί να διαλύσει την κοινωνική συνοχή. Ο παππούς μου, με την οικονομική κρίση του '29 έχασε έναν πύργο στη Γαλλία (Chateau des Coteaux- το αναφέρω στο μυθιστόρημά μου Amor fati) και το '32 ένα μεγάλο πεντάκορο Art Deco στη Μαυρομυαία. Στον δε, πόλεμο, λίγο χρόνο μετά, ο πατέρας μου δεν βρήκε ούτε τον τόφο του όταν γύρισε από το αλβανικό μέτωπο. Βίωσα στα στενά της ζωής της πατέρα μου τα σπαρακτικά κλάματα του για τον αγαπημένο του σκύλο, τον Άργο, που αναγκάστηκε να αφήσει πίσω του, μικρό παιδί, όταν εγκατέλειψα τον χώρο και επέστρεψα στην Ελλάδα, ενώ μέχρι τότε δεν μιλούσε ποτέ για τον πατέρα της ζωής του. Εργάζομαι για οικογενειακές αφηγήσεις βιωμάτων. Όμως, μια δεκαετία τώρα, μέσα στη ζωή, προσάθησα να δω διαφορετικά τα συμβάντα της ζωής και τις επιπτώσεις τους. Αυτός είναι ο πυρήνας της αφήγησης. Αλλά ως παντογνώστη αφηγήτρια έχω το προνόμιο να χειραγωγώ τους ήρωές μου. Κι αυτό είναι το πιο προκλητικό κομμάτι στη λογοτεχνία.

Σας ευχαριστούμε γι' αυτή την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα συζήτηση. Ευχόμαστε σθεριρευτή δημιουργικότητα και κάθε επιτυχία στο νέο σας βιβλίο!

Βιογραφικό:

Η Νέλλη Σπαθάρη (Ελένη Σπαθάρη-Μπεγλίτη) γεννήθηκε στην Αθήνα το 1956. Είναι πτυχιούχος της Γαλλικής Φιλολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και της Ελληνικής Φιλολογίας, τμήματος ΜΝΕΣ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στον τομέα Λαογραφίας του οποίου εκπόνησε και τη διδακτορική της Διατριβή («Οι αγιοεικόμαστε της Σίφνου. Κοινωνική συγκρότηση, παραγωγή, μετακινήσεις», εκδ. Αρσενίδη, 1992). Συνέχισε μεταδιδακτορικές σπουδές στο Παρίσι, ως υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales στους τομείς της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και της Κοινωνικής και Οικονομικής Ιστορίας. Η μελέτη της «Ιστορική και Κοινωνική Λαογραφία της Ανατολικής Θράκης» βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών το 1994 (εκδ. Α. Α. Λιβάνη, 1997). Διορίστηκε στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, δίδαξε στο Πειραματικό Γυμνάσιο και Λύκειο Αναβρύτων, διετέλεσε επί έντεκα έτη Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων. Δίδαξε στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) και συμμετείχε στην επιστημονική Ομάδα «Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας Γ' Λυκείου». Επιλογή και ανάλυση ιστορικών πηγών», εκδ. Πατάκη, 2011 και «Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας Γ' Λυκείου. Διαγωνίσματα προσομοιωμένα», εκδ. Πατάκη, 2017). Έχει πλήθος δημοσιευμένων εισηγήσεων σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια, καθώς και άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά. Έχει συμμετάσχει σε εκπαιδευτικά προγράμματα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Μια νουβέλα της και δύο διηγήματά της έχουν διακριθεί σε λογοτεχνικούς διαγωνισμούς, μεταξύ των οποίων και στον 6ο και 7ο Διεθνή Λογοτεχνικό Διαγωνισμό του Ομίλου UNESCO Τεχνών, Λόγου και Πολιτισμού («Μια καλοκαιρινή παρτίδα σκάκι κι άλλα μίγα», 2020, και «Στάκα καρδιά μου», 2020). Το 2021 κληροδόρησε από τις εκδόσεις Ελκυστής το μυθιστόρημα Amor fati. Έχει ασχοληθεί με τη μετάφραση από τη γαλλική γλώσσα κειμένων Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, καθώς και παιδικών βιβλίων.